

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

78000 Бања Лука, Вука Караџића 4
Република Српска, БиХ
Тел: +387(0)51/247-408
Факс: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Јавне здравствене установе Дом здравља Шамац
за период 01.01-31.12.2019. године**

Број: РВ026-20

Бања Лука, 07.08.2020.године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА.....	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја.....	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА.....	3
	Извјештај о ревизији усклађености.....	3
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	5
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ.....	6
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)	7
	1. Увод.....	7
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја	7
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола	7
	4. Набавке.....	9
	5. Припрема и доношење плана пословања и финансијског плана	10
	6. Финансијски извјештаји.....	10
	6.1. Биланс успјеха	10
	6.1.1. Приходи.....	10
	6.1.2. Расходи	11
	6.1.3. Финансијски резултат.....	13
	6.2. Биланс стања.....	13
	6.2.1. Актива	13
	6.2.2. Пасива.....	15
	6.2.3. Ванбилансна евиденција	16
	6.3. Биланс токова готовине	16
	6.4. Временска неограниченост пословања	17
	6.5. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе	17
	6.6. Напомене уз финансијске извјештаје	17

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја Јавне здравствене установе Дом здравља Шамац који обухватају: Биланс стања – Извјештај о финансијском положају са стањем на дан 31. децембар 2019. године; Биланс успјеха – Извјештај о укупном резултату у периоду и Биланс токова готовине – Извјештај о токовима готовине за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, објашњавајућих напомена и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, финансијски извјештаји Јавне здравствене установе Дом здравља Шамац, истинито и објективно приказују, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2019. године, финансијску успјешност, токове готовине и промјене на капиталу за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 2200 -2810. Наша одговорност за провођење ревизије детаљније је описана у пасусу Одговорност ревизора. Ревизију смо провели у складу са ISSAI 130 - Етичким кодексом, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше ревизијско мишљење о финансијском стању имовине, обавеза и извора.

Временска неограниченост пословања

Јавна здравствена установа Дом здравља Шамац је у Напоменама уз финансијске извјештаје објелоданила да ће своје пословање наставити у складу са начелом сталности, јер је пословање од јавног и општег интереса за локалну заједницу, што је реална претпоставка сталности пословања и поред неповољних показатеља ликвидности.

Кључна питања ревизије

Кључна питања су она питања која су по нашем професионалном мишљењу била најзначајнија у вршењу ревизије финансијских извјештаја за годину која се завршава на дан 31. децембар 2019. године. Ова питања смо размотрили у оквиру ревизије финансијских извјештаја као цјелине и нема других питања која треба објавити у извјештају о ревизији.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Директор је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са Међународним рачуноводственим стандардима и Међународним стандардима финансијског извјештавања. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа

објелодањивања релевантних информација у Напоменама уз финансијске извјештаје; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања. При изради финансијских извјештаја руководство је одговорно да процијени сталност пословања и да објелодани питања везана за временску неограниченост пословања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као посљедица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија проводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује провођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих усљед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије, кључним ревизијским питањима и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола, који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 07.08.2020. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење са резервом

Уз ревизију финансијских извјештаја Јавне здравствене установе Дом здравља Шамац за 2019. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу Основ за мишљење са резервом, активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима Јавне здравствене установе Дом здравља Шамац за 2019. годину су, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Као што је наведено под тачком 4. извјештаја:

За набавке роба и услуга у износу од 28.285 КМ нису проведени поступци јавних набавки и извјештаји о поступцима јавних набавки путем директног споразума нису достављани Агенцији за јавне набавке, што није у складу са чланом 6. и 75. Закона о јавним набавкама.

За набавке чија је вриједност на годишњем нивоу виша од 1.000 КМ, нису закључивани уговори, што није у складу са члан 7. Правилника о поступку директног споразума.

Као што је наведено под тачком 6.1.1. извјештаја:

Према Одлуци Управног одбора ослобађање од партиципације вршено је за запослене у Дому здравља и чланове њихове уже породице, што није у складу са одредбама Закона о здравственом осигурању и члану 53. Правилника о садржају, обиму и начину остваривања права на здравствену заштиту.

Као што је наведено под тачком 6.1.2. извјештаја:

За остварене сате прековременог рада вршено је увећање плате од 30%, што није у складу са чланом 34. Закона о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, директор је такође одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Јавне здравствене установе Дом здравља Шамац обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Јавне здравствене установе Дом здравља Шамац.

Бања Лука, 07.08.2020. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- 1) попис имовине и обавеза врши у складу са одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза и
- 2) проведу неопходне радње обрачунског плаћања, како би били испуњени услови за сачињавање Биланса токова готовине у складу са чланом 8. став 3) Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

Препоруке везане за усклађеност пословања

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- 1) уговори о дјелу закључују у складу са чланом 205. Закона о раду,
- 2) евиденције о присуству радника на раду воде у складу са чланом 5. став 2) Правилника о вођењу евиденција о присуству радника на раду,
- 3) провођење поступака јавних набавки врши у складу са одредбама Закона о јавним набавкама, одредбама Правилника о успостављању и раду комисије за набавке и одредбама Правилника о поступку директног споразума,
- 4) за остварене сате прековременог рада, примјењују одредбе члана 34. Закона о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске и
- 5) плаћања готовим новцем врше у складу са чланом 3. став 1) Уредбе о условима и начину плаћања готовим новцем.

Препоручује се Управном одбору да донесе:

- 1) рачуноводствене политике и рачуноводствене процјене, којим ће се дефинисати методе праћења трошења материјала са залиха и дефинисати начин утврђивања амортизационих стопа и
- 2) ослобађање од плаћања партиципације врши сходно одредбама Закона о здравственом осигурању и члану 53. Правилника о садржају, обиму и начину остваривања права на здравствену заштиту.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о здравственој заштити,
- Закон о систему јавних служби,
- Закон о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске,
- Закон о раду,
- Закона о унутрашњем платном промету,
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске и Упуство о начину и поступку успостављања и провођења система финансијског управљања и контроле,
- Закон о доприносима,
- Закон о порезу на доходак,
- Закон о професионалној рехабилитацији, оспособљавању и запошљавању инвалида,
- Закон о јавним набавкама,
- Посебан колективни уговор за запослене у области здравства у Републици Српској,
- Колективни уговор за запослене у Јавној здравственој установи Дом здравља Шамац,
- Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста,
- Правилник о основима стандарда и норматива здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања,
- Правилник о принципима, условима и критеријумима за закључивање уговора са даваоцима здравствених услуга у Републици Српској у 2019. години,
- Правилник о вођењу евиденција о присуству радника на раду,
- Правилник о садржају, обиму и начину остваривања права на здравствену заштиту,
- Уредба о накнадама за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у јавном сектору Републике,
- Уредба о условима и начину плаћања готовим новцем,
- Статут Јавне здравствене установе Дом здравља Шамац,
- Одлука о најнижој цијени рада у области здравства и социјалне заштите Републике Српске,
- Одлука о партиципацији.

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Јавна здравствена установа Дом здравља Шамац (у даљем тексту Дом здравља) је правно лице са статусом здравствене установе примарног нивоа здравствене заштите. Основан је Одлуком о оснивању Скупштине Општине Шамац 11.03.1994. године, ради обављања дјелатности од посебног друштвеног интереса. Својство правног лица стекао је уписом у судски регистар код Окружног привредног суда у Добоју.

Обављање дјелатности, организација рада и друга значајна питања везано за рад Дома здравља регулисана су Законом о здравственој заштити ("Службени гласник Републике Српске", број 106/09 и 44/15), Законом о здравственом осигурању („Службени гласник Републике Српске“, број 18/99, 51/01, 70/01, 51/03, 57/03, 17/08, 1/09, 106/09, 39/16, 110/16 и 94/19) и Законом о систему јавних служби („Службени гласник Републике Српске“, број 68/07, 109/12 и 44/16).

Органи управљања у Дому здравља су управни одбор и директор, које именује и разрјешава оснивач. Стручна тијела су Колегијум и Етички одбор.

Надзор над радом Дома здравља врше Министарство здравља и социјалне заштите Републике Српске (у даљем тексту: Министарство), Фонд здравственог осигурања Републике Српске (у даљем тексту: Фонд) и Скупштина Општине Шамац (у даљем тексту: Скупштина).

Средства за финансирање пословања Дома здравља обезбијеђена су од Фонда (фактурисане услуге примарне здравствене заштите), средствима дозначеним од оснивача, наплатом партиципација и из других извора финансирања.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

На достављени Нацрт извјештаја није било примједби.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске први пут је провела финансијску ревизију Дома здравља.

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Донесеним актима (Статут, Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста, Правилник о рачуноводству), те извршеном Акредитацијом Дома здравља утврђене су дјелатност, надлежност, унутрашња организација, управљање, процедуре и друга питања значајна за рад Дома здравља.

Постојећим актима углавном су успостављена правила која се односе на област здравства, а дјелимично су дефинисани контролно окружење, управљање ризицима, контролне активности, надгледање, информисање и комуникација.

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста систематизовано је 55 радних мјеста за 99 извршилаца. На дан 31.12.2019. године било је запослено 74 извршиоца. Током године са једним радником је заснован радни однос, а за осам запослених је престао радни однос. Због непопуњености систематизованих радних мјеста, а у циљу пружања потребних здравствених услуга уговори о дјелу су закључивани и за систематизована радна мјеста (љекар за

консултативно специјалистичку заштиту из педијатрије, специјалиста медицинске психологије и медицински техничар у Служби хитне медицинске помоћи), а чланом 205. Закона о раду („Службени гласник Републике Српске“, број 1/16 и 66/18) је дефинисано да послодавац може са одређеним лицем закључити уговор о дјелу за обављање послова ван дјелатности послодавца.

У складу са чланом 14. став 1) Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 91/16) именовано је одговорно лице за успостављање, провођење и развој финансијског управљања и контроле. Сачињен је полугодишњи и годишњи извјештај о провођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контрола. Донесен је план рада за успостављање и развој финансијског управљања и контрола за 2019. годину, сачињене су Изјаве у вези достигнутог степена развоја система интерних финансијских контрола за 2019. годину и Изјаве о планираним мјерама за успостављање достигнутог нивоа развоја система интерних финансијских контрола за 2019. годину и Извјештај о провођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле.

Попис имовине и обавеза није извршен у потпуности у складу са одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза (у даљем тексту: Правилник, „Службени гласник Републике Српске“, број 45/16) јер:

- није донесена Одлука о покретању пописа имовине и обавеза (члан 7. став 2) Правилника),
- Извјештај централне пописне комисије не садржи податке о датуму почетка и завршетка пописа, стручној и професионалној квалификацији, радном ангажману лица ангажованих на попису као и о времену утрошеном по појединим фазама пописа сходно члану 20. став 1) Правилника,
- нису донесене одлуке о књижењу резултата пописа сходно члану 21. став 2) и 3) Правилника.

Приликом пописа идентификована је имовина која у ранијем периоду није била евидентирана у пословним евиденцијама те је комисија процијенила вриједност и евидентиран је вишак нето вриједности од 818 КМ.

Праћење трошења материјала са залиха врши се методом просјечне пондерисане цијене, а исте нису дефинисане рачуноводственим политикама.

Приликом набавке медицинске опреме и санитетских возила, комисија именована у Дому здравља, вршила је процјену амортизационих стопа које су ниже у односу на дефинисане Правилником о примјени годишњих амортизационих стопа („Службени гласник Републике Српске“, број 47/16), а које нису прописали рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама.

Обрачун накнада за превоз на посао и са посла је вршен у складу са Посебним колективним уговором за запослене у области здравства („Службени гласник Републике Српске“, број 72/16, 116/16, 19/19 и 68/19) и Колективним уговором за запослене у Дому здравља Шамац.

У Дому здравља воде се евиденције о присуству радника на раду које по форми одговарају обрасцу Правилника о вођењу евиденција о присуству радника на раду („Службени гласник Републике Српске“, број 40/16), али евиденције нису уредне, разумљиве и ажурне како је дефинисано чланом 5. став 2) наведеног правилника.

Према претходно наведеном и у тачкама 4, 6.1.1. и 6.1.2. извјештаја, успостављени систем интерних контрола није функционисао на начин да је у потпуности обезбиједио усклађеност са важећим законима и другим прописима.

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- **уговори о дјелу закључују у складу са чланом 205. Закона о раду,**
- **попис имовине и обавеза врши у складу са чланом 7. став 2), чланом 20. став 1), чланом 21. став 2) и 3) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза и**
- **евиденције о присуству радника на раду воде у складу са чланом 5. став 2) Правилника о вођењу евиденција о присуству радника на раду.**

Препоручује се Управном одбору да донесе Правилник о рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама, којим ће се дефинисати методе праћења трошења материјала са залиха и дефинисати начин утврђивања амортизационих стопа.

4. Набавке

Дом здравља је планирао јавне набавке у вриједности од 277.765 КМ без пореза на додату вриједност (у даљем тексту: ПДВ) и то набавке роба (226.565 КМ) и услуга (51.200 КМ). Набавке лијекова, које проводи Фонд планиране су у износу од 66.685 КМ. Према сачињеном извјештају о реализацији у току године проведено је 13 поступака јавних набавки уговорене вриједности од 164.591 КМ без ПДВ, од чега је Фонд за набавку лијекова провео два отворена поступка у вриједности од 46.694 КМ. Реализоване набавке су се највећим дијелом односиле на набавке лијекова, санитетског материјала, стоматолошког материјала, реагенаса, потрошног материјала за лабораторију, горива и пелета.

Ревизијским испитивањем обухваћено је шест поступака јавних набавки уговорене вриједности од 88.585 КМ без ПДВ.

Утврђена одступања у примјени Закона о јавним набавкама („Службени гласник Босне и Херцеговине“, број 39/14 у даљем тексту: Закон) су сљедећа:

- извјештаји о поступку јавних набавки путем директног споразума нису достављани Агенцији за јавне набавке, што није у складу са чланом 75. Закона,
- комисије за провођење процедура јавних набавки нису донијеле Пословник о раду комисије, што није у складу са чланом 9. став 2) Правилника о успостављању и раду комисије за набавке,
- за набавке услуга у најмањем износу од 28.285 КМ, нису проведени поступци јавних набавки, што није у складу са чланом 6. Закона и
- за набавке који нису били предмет јавних набавки, а чија је вриједност на годишњем нивоу виша од 1.000 КМ, нису закључивани уговори, што није у складу са чланом 7. Правилника о поступку директног споразума.

Препоручује се директору да обезбиједи да се провођење поступака јавних набавки врши у складу са чланом 6. и 75. Закона о јавним набавкама, чланом 9. став 2) Правилника о успостављању и раду комисије за набавке и са чланом 7. Правилника о поступку директног споразума.

5. Припрема и доношење плана пословања и финансијског плана

План рада и пословања у којем је садржан и финансијски план Дома здравља, донесен је и усвојен од стране Управног одбора сходно члану 17. Закона о систему јавних служби, а сходно члану 19. поменутог закона обезбијеђена је и сагласност Скупштине.

Финансијским планом обухваћени су сви приходи и расходи из биланса успјеха (обрачунски приходи по основу обрачунате амортизације за донирана средства, трошак амортизације, расходи материјала и сл.) по основу којих неће доћи до одлива средстава и сходно томе усвојени финансијски план по свом садржају не представља финансијски план већ план Биланса успјеха, јер су планиране и обрачунске категорије прихода и расхода, који не захтијевају приливе и одливе новчаних средстава.

Финансијским планом, планирани су приходи у износу од 2.201.383 КМ, а највећим дијелом се односе на приходе остварене по основу закљученог Уговора са Фондом за финансирање примарног нивоа здравствене заштите и консултативно специјалистичку заштиту (1.647.181 КМ), партиципације (205.000 КМ) и дотације од Општине (60.000 КМ).

Планирани су расходи у износу од 2.297.707 КМ, а највећим дијелом се односе на трошкове бруто плате (1.710.000 КМ), трошкове лијекова, хемикалије, трошкпве радиолошког и санитетског материјала (105.000 КМ) и трошкови бензина и плина (45.000 КМ). Дом здравља је планирао негативан финансијски резултат у износу од 55.749 КМ, на који је Скупштина дала сагласност.

Сачињен је и Извјештај о раду и пословању у којем су дате информације о начину рада, општим условима рада, оствареним циљевима рада, запосленост, структура запослених и организација. Исти је усвојен од стране Управног одбора и Скупштине.

6. Финансијски извјештаји

Финансијски извјештаји Дома здравља приказани су у формату који је прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике („Службени гласник Републике Српске“, број 63/16).

6.1. Биланс успјеха

Извршење финансијског плана Дома здравља за 2019. годину исказано је у образцу Биланс успјеха (Извјештај о укупном резултату).

Укупни приходи су исказани у износу од 2.288.539 КМ и у односу на планиране виши су за 4%. Укупни расходи су исказани у износу 2.292.873 КМ и у оквиру су планираних расхода. Укупан нето губитак у обрачунском периоду изказан је у износу од 4.334 КМ.

6.1.1. Приходи

Пословни приходи исказани су у износу од 2.264.657 КМ, а односе се на приходе од продаје учинака и остале пословне приходе.

Приходи од продаје учинака исказани су у износу од 1.973.913 КМ, а остварени су по основу извршених услуга здравствене заштите за примарни ниво заштите, које финансира Фонд (1.585.312 КМ), услуга консултативно - специјалистичке здравствене заштите из области педијатрије (32.432 КМ) и гинекологије (60.343 КМ),

превоза пацијената на дијализу (29.233 КМ), извршених услуга и наплаћене партиципације од корисника здравствене заштите (200.354 КМ) и здравствених услуга другим лицима (66.239 КМ).

Према одредбама члана 125. Закона о здравственој заштити и члана 5. став 1) тачка (1) Правилника о принципима, условима и критеријима за закључивање уговора са даваоцима здравствених услуга у Републици Српској у 2019. години („Службени гласник Републике Српске“, број 112/18) и Правилника о садржају, обиму и начину остваривања права на здравствену заштиту („Службени гласник Републике Српске“, број 102/11, 117/11, 128/11, 101/12, 28/16, 83/16, 109/17, 115/17, 17/18, 53/18, 59/18, 112/18, 17/19 и 98/19), Фонд је 08.02.2019. године доставио Дому здравља Уговор о пружању и финансирању примарног нивоа здравствене заштите (1.556.178 КМ), лијекова на рецепт (579.857 КМ) и накнаду за санитарски превоз (62.000 КМ). Поред наведеног уговора закључени су и уговори и анекси уговора о пружању услуга консултативно - специјалистичке здравствене заштите из области педијатрије (32.432 КМ) и гинекологије (60.343 КМ), који су се мијењали због броја регистрованих лица.

Приходи по основу партиципације и извршених услуга осигураним и неосигураним лицима односе се на приходе по основу наплаћене партиципације по породичним тимовима (104.962 КМ), партиципације од неосигураних лица (78.703 КМ) и приходи по основу осталих услуга (18.690 КМ).

Управни одбор Дома здравља је донио Одлуку о наплати партиципације, којом су ослобођени од плаћања партиципације радници Дома здравља, дјеца, родитељи и супружници запослених. Наведена одлука није у складу са одредбама Закона о здравственој заштити и чланом 53. Правилника о садржају, обиму и начину остваривања права на здравствену заштиту.

Приходи од превоза пацијената на дијализу су исказани на основу фактура које Дом здравља испоставља Фонду за услуге превоза на дијализу пацијената у складу са признатим километрима и јединичном цијеном горива признате од стране Управног одбора Фонда.

Остали пословни приходи исказани су у износу од 290.744 КМ, а углавном се односе на приходе по основу дознака из буџета Општине (60.000 КМ), разграничени дио прихода по основу амортизације дониране опреме (137.232 КМ), рефундације боловања (54.970 КМ), неотписане вриједности продатог донираног возила (26.964 КМ) и приходе од издавања у закуп амбулантног простора (6.000 КМ).

Остали приходи углавном се односе на приходе остварене продајом возила, утврђеног вишка приликом пописа и отписа обавеза. Вишак је исказан у износу од 817 КМ (тачка 3. извјештаја).

Препоручује се Управном одбору да обезбиједи да се ослобађање од плаћања партиципације врши сходно одредбама Закона о здравственом осигурању и члану 53. Правилника о садржају, обиму и начину остваривања права на здравствену заштиту.

6.1.2. Расходи

Расходи су исказани у износу од 2.292.873 КМ, а чине их пословни расходи, финансијски расходи и остали расходи.

Пословни расходи су исказани у износу од 2.226.948 КМ, а чине их трошкови материјала, трошкови зарада, накнада зарада и осталих личних расхода, трошкови производних услуга, трошкови амортизације, нематеријални трошкови и трошкови пореза и доприноса.

Трошкови материјала су исказани у износу од 200.487 КМ, а углавном се односе на трошкове лијекова (74.324 КМ), санитетског материјала (27.682 КМ), потрошног материјала (8.632 КМ), канцеларијског материјала (10.224 КМ), резервних дијелова, ситног инвентара и ауто гума (1.551 КМ), нафте и плина (39.857 КМ, електричне енергије (19.020 КМ, воде (5.730 КМ) и топлотне енергије (13.468 КМ).

Трошкови зарада, накнада зарада и осталих личних расхода су исказани у износу од 1.717.818 КМ, а односе се на трошкове бруто зарада и бруто накнада зарада и остале личне расходе.

Трошкови бруто зарада и бруто накнада зарада исказани су у износу од 1.660.568 КМ, а односе се на бруто зараде (1.659.871 КМ) и бруто накнаде члановима управног одбора (697 КМ).

Код обрачуна плате, за остварене сате прековременог рада вршено је увећање од 30%, што није у складу са чланом 34. Закона о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 66/18), којим је прописано да запослени за сваки сат прековременог радног времена има право на један сат компензирајућег радног времена.

Остали лични расходи су исказани у износу од 57.250 КМ, а односе се на накнаду трошкова превоза на радно мјесто и са радног мјеста (35.846 КМ), помоћ у случају смрти члана породице и смрти запосленог (11.943 КМ), отпремнине приликом одласка у пензију (7.652 КМ), новчану накнаду приликом рођења дјетета (1.080 КМ) и трошкове запослених на службеном путу (729 КМ). Из благајне исплаћена је отпремнина, за једног запосленог радника приликом одласка у пензију, што није у складу са чланом 3. став 1) Уредбе о условима и начину плаћања готовим новцем („Службени гласник Републике Српске“, број 86/12 и 10/14).

Препоручује се директору да обезбиједи да:

- **за остварене сате прековременог рада, примјењују одредбе члана 34. Закона о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске и**
- **се плаћање готовим новцем врше у складу са чланом 3. став 1) Уредбе о условима и начину плаћања готовим новцем.**

Трошкови производних услуга исказани су у износу од 46.950 КМ, а углавном се односе се на трошкове ПТТ услуга и превоза (11.162 КМ), текуће одржавање основних средстава (25.171 КМ) и трошкове осталих услуга (10.073 КМ).

Трошкови ПТТ услуга и превоза односе на услуге фиксних и мобилних телефона и интернета од добављача Мтел а.д. Бања Лука и поштанских услуга добављача Поште Српске а.д. Бања Лука.

Трошкови услуга одржавања углавном се односе на текуће одржавање транспортних средстава (5.558 КМ), апликативног софтвера за тимове породичне медицине „Web Medic“ (6.903 КМ), информационог система (2.640 КМ) и одржавање медицинске и лабораторијске опреме.

Трошкови осталих услуга углавном се односе на трошкове комуналних услуга (1.200 КМ), услуга заштите на раду (3.421 КМ), регистрације возила (2.409 КМ) и одвоза медицинског отпада (2.876 КМ).

Трошкови амортизације исказани су у износу од 156.536 КМ, а односе се на обрачунату амортизацију опреме (111.706 КМ) и грађевинских објеката (44.830 КМ) Амортизација је обрачуната методом линеарног отписа по основу процијењеног вијека трајања сталних средстава.

Нематеријални трошкови исказани су у износу од 97.496 КМ и највећим дијелом се односе на трошкове здравствених услуга (13.841 КМ), стручног усавршавања запослених (3.803 КМ), репрезентације и угоститељских услуга (1.386 КМ), накнаде по основу уговора о дјелу (64.279 КМ), накнаде по основу уговора о допунском раду (3.408 КМ), премије осигурања (1.896 КМ), платног промета и банкарских услуга (3.483 КМ) и остале нематеријалне трошкове (5.272 КМ).

Трошкови пореза исказани су у износу од 1.970 КМ, а односе се на порезе по основу накнаде за коришћење вода, шума и противпожарну накнаду по годишњем обрачуну.

Трошкови доприноса исказани су у износу од 5.691 КМ, а односе се на доприносе за пензијско и инвалидско осигурање запослених чији се рад рачуна са увећаним трајањем (РВИ), доприносе за пензијско и инвалидско осигурање за докуп стажа због пензионисања запослених и посебан допринос за запошљавање и професионалну рехабилитацију инвалида.

Остали расходи исказани су у износу од 38.633 КМ, а углавном се односе на неотписану вриједност продате имовине (27.680 КМ), неотписану вриједност расходоване опреме (3.659 КМ), утврђени мањак приликом пописа имовине и обавеза (3.950 КМ), расходе по основу отписа потраживања (2.639 КМ).

Финансијски расходи исказани су у износу од 27.292 КМ, а односе се на расходе камата по дугорочном кредиту, револвинг кредиту и неискорићени дио кредита (7.618 КМ), затезне камате због неблаговременог плаћања обавеза према добављачима (1.836 КМ) и камате због неблаговремено плаћених репрограмираних обавеза по рјешењима донесеним од стране Министарства финансија Републике Српске (17.838 КМ).

6.1.3. Финансијски резултат

Губитак текуће године исказан је у износу од 4.334 КМ, као разлика између укупних прихода (2.288.539 КМ) и укупних расхода (2.292.873 КМ).

6.2. Биланс стања

У билансу стања (Извјештају о финансијском положају) на дан 31.12.2019. године исказана је уравнотежена вриједност активе и пасиве у вриједности од 2.794.306 КМ.

6.2.1. Актива

Укупна актива исказана је бруто вриједности од 5.167.458 КМ, исправке вриједности од 2.373.152 КМ и нето вриједности од 2.794.306 КМ. Нето вриједност активе односи се на стална средства (1.794.657 КМ), текућа средства (116.559 КМ) и губитак изнад висине капитала (883.090 КМ).

6.2.1.1. Стална средства

Стална средства су исказана бруто вриједности од 4.167.809 КМ, исправке вриједности од 2.373.152 КМ и нето вриједности од 1.794.657 КМ. Нето вриједност сталних средства углавном чине земљиште, грађевински објекти, опрема и улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми.

За тимове породичне медицине, Дом здравља користи системски и апликативни софтвер од испоручиоца Рачунари д.о.о. Бања Лука. Уговор о набавци наведеног софтвера потписан је између Министарства и предузећа Рачунари д.о.о. Бања Лука. За наведени софтвер није обезбијеђена документација, те није евидентиран у књиговодственим евиденцијама Дома здравља. Документација је прибављена током рада на ревизији и извршено је евидентирање системског и апликативног софтвера, те није дата препорука.

Земљиште је исказано у вриједности од 50.970 КМ, а односи се на земљиште евидентирано по основу Рјешења Републичке управе за геодетске и имовинске послове Републике Српске из 2014. године, а чију вриједност је процијенио стални судски вјештак.

Грађевински објекти су исказани бруто вриједности од 2.418.596 КМ, исправке вриједности од 1.159.608 КМ и нето вриједности од 1.258.988 КМ. Нето вриједност објеката чине четири објекта чврсте градње (1.257.364 КМ) и надстрешница за смјештај контејнера за отпад (1.624 КМ).

У 2019. години није било промјена на грађевинским објектима, а значајна улагања извршена су донираним средствима након природних непогода 2014. године.

За грађевинске објекте обрачун амортизације вршен је у складу са Правилником о примјени годишњих амортизационих стопа.

Опрема је исказана бруто вриједности од 1.540.612 КМ, исправке вриједности од 1.181.654 КМ и нето вриједности од 358.958 КМ. Нето вриједност опреме чине медицинска опрема (233.929 КМ), намјештај (20.830 КМ), санитарска и остала возила (42.861 КМ), рачунари (2.830 КМ), опрема за вентилацију (5.272 КМ), опрема за централно гријање (42.324 КМ) и остала опрема (10.912 КМ).

У 2019. години вриједност опреме повећана је по основу куповине опреме у вриједности од 2.098 КМ и утврђеног вишка опреме у вриједности од 817 КМ (тачка 3. извјештаја), а смањена је нето вриједност опреме у вриједности од 34.573 КМ (расход - 3.659 КМ, мањак - 3.950 КМ и продаја - 26.964 КМ).

На основу Одлуке Управног одбора, продата су три возила путем јавне лицитације, од којих су два возила старија од 20 година и у потпуности су амортизована.

Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми исказана су бруто вриједности од 157.631 КМ, исправке вриједности од 31.890 КМ и нето вриједности од 125.741 КМ, а односе се на извршена улагања на адаптацији амбуланти у Горњој и Доњој Слатини и Обудовцу. Наведене објекте Општина је дала на коришћење Дому здравља за потребе рада породичне медицине.

6.2.1.2. Текућа средства

Текућа средства су исказана у износу од 116.559 КМ, а чине их залихе (26.400 КМ), краткорочна потраживања (88.275 КМ) и готовина (1.884 КМ).

Залихе су исказане у износу од 26.400 КМ, а углавном их чине залихе лијекова, стоматолошког, лабораторијског, потрошног и помоћног материјала.

Праћење трошења материјала са залиха врши се методом просјечне пондерисане цијене (тачка 3. извјештаја).

Краткорочна потраживања исказана су у износу од 88.275 КМ, а чине их потраживања од купаца у земљи (68.994 КМ) и друга краткорочна потраживања (19.281 КМ).

Потраживања од купаца у земљи највећим дијелом се односе на потраживања од Фонда за фактурисану 1/12 уговорених услуга.

Фактурисана вриједност извршених услуга које Дом здравља пружа у оквиру примарног нивоа здравствене заштите представља изведену вриједност која проистиче из одредби Уговора о пружању и финансирању примарног нивоа здравствене заштите у 2019. години и „усаглашавања“ која су резултат обрачуна Фонда, по којем су сторнирани приходи и потраживања по основу „ризика прекорачења“ лијекова издатих на рецепт у износу од 62.493 КМ.

Друга краткорочна потраживања односе се на потраживања од фондова по основу боловања (2.212 КМ), породилског одсуства (16.816 КМ) и потраживања од запослених (253 КМ).

Готовина је исказана у износу од 1.884 КМ, а односи се на новчана средства на трансакционим рачунима (1.773 КМ) и у благајни (111 КМ). Из благајне исплаћена је накнада по основу отпремнине раднику приликом одласка у пензију (тачка 6.1.2. извјештаја).

6.2.1.3. Губитак изнад висине капитала

Губитак изнад висине капитала исказан је у износу од 883.090 КМ.

6.2.2. Пасива

Пасива је исказана у вриједности од 2.794.306 КМ, а чине је резервисања (1.353.008 КМ) и обавезе (1.441.298 КМ). Државни капитал је исказан у износу од 1.349.234 КМ колико је исказан и губитак до висине капитала, тако да је укупан капитал 0.

6.2.2.1. Капитал

Дом здравља је у пасиви биланса стања исказао основни капитал (1.349.234 КМ) колико је и губитак до висине капитала.

Вриједносно исказани основни капитал у пословним књигама Дома здравља је усаглашен са вриједношћу капитала у регистру Окружног Привредног суда Добој.

6.2.2.2. Резервисања одложене пореске обавезе и разграничени приходи

Разграничени приходи и примљене донације исказани су у износу од 1.353.008 КМ, а односе се на дио садашње вриједности дониране опреме и извршених улагања из средстава донације евидентирание сходно чланом 28. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике ("Службени гласник Републике Српске", број 106/15).

6.2.2.3. Обавезе

Обавезе су исказане у износу од 1.441.298 КМ, а чине их дугорочне обавезе и краткорочне обавезе.

Дугорочне обавезе исказане су у износу од 359.491 КМ, а односе се на дугорочни кредит и остале дугорочне обавезе.

Дугорочни кредити исказани су у износу од 157.976 КМ, а односе се на обавезу по кредиту узетом од банке по основу зајма од Фонда из 2008. године. Фонд се задужио код Владе Републике Српске, а затим те обавезе пренио на Дом здравља. По овом основу 2018. године са Фондом је закључен Анекс II Уговора о зајму, те је извршена конверзија обавезе у нови кредит код UniCredit банке у износу од 186.217 КМ, рок отплате 10 година са одгођеним плаћањем од 12 мјесеци укљученим у рок отплате кредита, каматна стопа је варијабилна, номинална каматна стопа износи 3,85%, а ефективна каматна стопа је 3,92%.

Остале дугорочне обавезе исказане су у износу од 201.515 КМ, а односе се на дио обавеза према Фонду је и обавезе по одгођеном плаћању пореског дуга.

Обавеза према Фонду која је у фази мировања је исказана у износу од 74.137 КМ, јер је према Одредбама уговора дефинисано да ће се дуг према Фонду измиривати под истим условима под којима Фонд буде измиривао обавезе по основу остатка дуга према Влади Републике Српске.

Обавезе по одгођеном плаћању пореског дуга исказане су у износу од 127.378 КМ (главни дуг износи 113.241 КМ и камате 14.137 КМ), а односе се на репрограмране обавезе по основу пореза на доходак и збирних доприноса настале у периоду од септембра до децембра 2016. године и у септембру 2017. године, као и камата за период од датума доспијећа пореских пријава до 04.05.2018. године. Рок отплате одложених пореских обавеза је 60 мјесеци. За обезбјеђење дуга у корист Министарства финансија укњижено је заложно право (хипотека).

Краткорочне обавезе исказане су у износу од 1.081.807 КМ, а односе се на краткорочне финансијске обавезе (134.968 КМ), обавезе из пословања (205.367 КМ), обавезе за зараде и накнаде зарада (492.799 КМ), друге обавезе (18.931 КМ), обавезе за остале порезе и доприносе и друге дажбине (4.803 КМ) и пасивна временска разграничења (224.939 КМ).

Краткорочне финансијске обавезе односе се на дио дугорочних финансијских обавеза које доспијевају за плаћање у периоду до годину дана (18.061 КМ) и остале краткорочне финансијске обавезе (116.907 КМ).

Остале краткорочне финансијске обавезе односе се на дио дугорочних обавеза о одгођеном плаћању пореског дуга, по Рјешењу Министарства финансија које допсијевају на наплату у року до године дана од дана билансирања.

Обавезе из пословања односе се на обавезе према правним лицима за набављени материјал и услуге.

Обавезе за зараде и накнаде зарада односе се на обавезе за бруто плате (491.587 КМ) и порез и доприносе на опорезиви дио отпремнина (1.212 КМ).

Обавезе за бруто плате чине обавезе за зараде након опорезивања за новембар и децембар 2019. године, обавезе за порезе за 10 мјесеци 2017. године, 6 мјесеци 2018. године и 2019. годину и обавезе за доприносе за октобар, новембар и децембар 2019. године.

Пасивна временска разграничења и краткорочна резервисања односе се на унапријед обрачунате расходе (107.595 КМ) и разграничене приходе по основу примљених донација (117.344 КМ).

У оквиру унапријед обрачунатих расхода периода, исказане су обавезе које су настале углавном у ранијем периоду, по основу накнада трошкова превоза на посао и са посла (80.290 КМ), накнада за случај смрти ужег члана породице (22.302 КМ), накнада за рођење дјетета (1.080 КМ) и накнада раднику због дуготрајне болести (1.055 КМ) и представљају обавеза према запосленима.

6.2.3. Ванбилансна евиденција

Дом здравља није исказао ванбилансну евиденцију, јер није имао пословне догађаје који су предмет ванбилансне евиденције, сходно члану 62. и 63. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

6.3. Биланс токова готовине

Укупни приливи готовине исказани су у износу од 2.062.150 КМ, а односе се на приливе готовине из пословних активности (2.039.340 КМ) и приливе готовине из активности инвестирања (22.810 КМ). Приливи готовине из активности финансирања нису исказани.

Укупни одливи готовине износе 2.065.672 КМ, од чега су одливи готовине из пословних активности 1.975.099 КМ, одливи готовине из активности инвестирања 3.294 КМ и одливи готовине из активности финансирања 87.279 КМ.

Нето одлив готовине на дан 31.12.2019. године исказан је у износу од 3.522 КМ, готовина на почетку обрачунског периода у износу од 5.406 КМ и готовина на крају обрачунског периода у износу од 1.884 КМ.

У приливима готовине из пословних активности исказана су наплаћена потраживања од Фонда путем мултилатералне компензације, које нису проведене преко пословних рачуна, у износу од 13.938 КМ, а у одливима готовине из пословних активности исказан је новчани ток за измирење обавеза добављачима за стратешки материјал (књижна задужења Фонда) у износу од 53.545 КМ. Сходно наведеном, у Биланс токова готовине укључени су приливи и одливи готовине који представљају новчани ток, али Дом здравља није извршио неопходне претходне радње у складу са чланом 28. Закона о унутрашњем платном промету („Службени гласник Републике Српске“, број 52/12, 92/12 и 58/19 - обрачунско плаћање међусобних новчаних обавеза и потраживања), како би били испуњени услови прописани чланом 8. став 3) Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

Препоручује се директору да обезбиједи да се проведу неопходне радње обрачунског плаћања, како би били испуњени услови за сачињавање Биланса токова готовине у складу са чланом 8. став 3) Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

6.4. Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз финансијске извјештаје сходно одредбама МРС 1 - Презентација финансијских извјештаја, наведено је да су финансијски извјештаји Дома здравља састављени у складу са начелом сталности пословања, с обзиром да се ради о јавној установи од општег интереса за локалну заједницу и шире.

6.5. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

Према писаним информацијама за потребе ревизије, у Дому здравља није било активности и трансакција које би за последицу имале потенцијалну имовину и потенцијалне обавезе.

6.6. Напомене уз финансијске извјештаје

Уз финансијски извјештај Дома здравља, сачињене су Напомене које пружају неопходне опште податке о Дому здравља, рачуноводственој основи, примјени политиком и друге потребне информације, у складу са захтјевима МРС 1 - Презентација финансијских извјештаја и исте пружају неопходне информације за разумијевање финансијског извјештаја сачињеног у складу са захтјевима МРС и МСФИ.

Ревизијски тим

Бранка Удовичић, с.р.

Мира Матијашевић, с.р.

Мирослав Караћ, с.р.